Käsiraamat kohaliku omavalitsuse spetsialistidele

Downloaded 19.11.2026

Viimati uuendatud 21.09.2026

Sisukord

Jäätmed **3**
Jäätmekava koostamine **3**
Jäätmehoolduseeskirja koostamine **3**
Korraldatud jäätmeveo riigihanke alusdokumentide koostamine **4**
Pakendijäätmete kogumise korraldamine **5**
Jäätmeveo teenustasu **5**
Jäätmevaldkonna järelevalve **6**

Jäätmed

Kohaliku omavalitsuse ülesanne on tagada tõhus ja jätkusuutlik jäätmehooldus, järgides riiklikke suuniseid ja õigusakte.

Keskkonnaamet on välja töötanud jäätmekava, jäätmehoolduseeskirja ning korraldatud jäätmeveo riigihanke alusdokumentide koostamise juhendid, et aidata kohalike omavalitsuste keskkonnaspetsialistidel täita oma ülesandeid tõhusalt ja kooskõlas kehtivate seaduste ja määrustega.

Juhendmaterjalide eesmärk on pakkuda praktilist ja selget teavet jäätmekava, jäätmehoolduseeskirja ja korraldatud jäätmeveo riigihanke alusdokumentide koostamiseks.

- Juhendeid ning teisi abimaterjale vt Keskkonnaameti kodulehe alajaotisest „**Kohaliku omavalitsuse jäätmehooldus**“.

- Biojäätmete kogumist puudutavad juhendid, blanketid, näidised ja inspireerivad näited leiad Keskkonnaameti kodulehelt "**Biojäätmete abimaterjalid KOV keskkonnaspetsialistile**".

Viimati uuendatud 06.01.2025

Jäätmekava koostamine

Jäätmehoolduse arendamiseks ja pikaajaliseks planeerimiseks kinnitab kohalik omavalitsus jäätmekava, milles on kirjas lähiaastate jäätmehoolduse eesmärgid.

Kohaliku omavalitsuse jäätmekava peab olema suunatud tegevustele ning sisaldama kindlasti ka tegevuskava olemasolevate kogumissüsteemide kohta ja jäätmekäitluskohtade üksikasjalikke kirjeldusi.

Jäätmekava koostamisel ja uuendamisel tuleb juhinduda riiklikust arengukavast, seades kohalikul tasandil jäätmevaldkonna arendamise eesmärgid ja pannes paika tegevuskava.

Kohaliku omavalitsuse jäätmekava koostamise juhend (oktoober 2026) | 455.28 KB | pdf

Viimati uuendatud 03.01.2025

Jäätmehoolduseeskirja koostamine

Jäätmehoolduse korraldamine on omavalitsusüksuste ülesanne, mis tuleneb jäätmeseadusest (edaspidi ka „JäätS“), pakendiseadusest ning keskkonnaministri 3. juuni 2022. aasta määrusest nr 28 „Olmejäätmete liigiti kogumise ja sortimise nõuded ja kord ning sorditud jäätmete liigitamise alused“.

Jäätmehoolduse korraldamist kohaliku omavalitsuse üksuse haldusterritooriumil reguleeritakse jäätmehoolduseeskirjaga.

Jäätmehoolduseeskirja juhend 2024 | 410.59 KB | pdf

Viimati uuendatud 06.01.2025

Korraldatud jäätmeveo riigihanke alusdokumentide koostamine

Põhimõtted jäätmeveo teenuse hankimisel

- KOV võib hanke korraldamise delegeerida teisele KOVile, koostööorganisatsioonile, MTÜle, äriühingule.
- Sisetehing on KOJV puhul keelatud - hankemenetlus tuleb läbi viia.
- Liigiti kogutud jäätmete üleandmine peab olema jäätmevaldajale võimalikult mugav, motiveeriv ja kulutõhus.
- Hanke aluseks on jäätmeseadus, riigihangete seadus, KOVi jäätmehoolduseeskiri

Vaata järele 03.09.2026 **KO(h)Vihommik** samal teemal ja ettekanne:

03.09.2026 KO(h)Vihommik jäätmereform: Veoteenuse hankimine | 217.99 KB | pdf

KOJV veoteenuse juhend (2026) | 583.93 KB | pdf

※ Täiendavat teavet leiab Keskkonnaameti kodulehe alajaotisest „**Jäätmed**“.

※ Vaata ka jäätmeteemaliste teabepäevade **ettekandeid**.

Viimati uuendatud 06.01.2025

Pakendijäätmete kogumise korraldamine

Olmes tekkivate tagatisrahata pakendijäätmete kogumise ja taaskasutuse korraldamise eesmärk on tagada pakendijäätmete liigiti kogumine ning nende suunamine jäätmekäitlusesse viisil, mis võimaldab täita pakendijäätmete maksimaalset ringlussevõttu ning tagab ringlussevõtu sihtarvude täitmise.

Kohaliku omavalitsuse üksuse roll on:

- määrata pakendijäätmete kogumisviisid oma haldusterritooriumil;
- korraldada olmes tekkivate tagatisrahata pakendijäätmete kogumine korraldatud jäätmeveo raames;
- määrata pakendijäätmete kogumistaristu paiknemine;
- tagada pakendiäätmete üleandmine TKOdele;
- sõlmida TKOdega pakendijäätmete üleandmise kokkulepe.

Juhend

UUS! JUHEND pakendijäätmete üleandmiskoha määramiseks ja kokkulepeteks pakendijäätmete üleandmisel (14.05.2026) | 444.05 KB | pdf
Vaata järele 6.03.2026 samal teemal toimunud **KO(h)Vihommikut** .

Viimati uuendatud 21.09.2026

Jäätmeveo teenustasu

Juhend

UUS! Jäätmeveo teenustasu kujundamise juhend kohalikele omavalitsustele (mai 2026) | 1.37 MB | pdf
Lisa Abitabel jäätmeveo teenustasu kujundamiseks | 37.36 KB | xlsx
Vaata järele 23.04.2026 samal teemal toimunud **KO(h)Vihommikut**

Viimati uuendatud 21.09.2026

Jäätmevaldkonna järelevalve

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 65 kohaselt ei tohi kohalikud omavalitsused delegeerida oma ülesandeid ja pädevust riigi valitsusasutustele. Eeltoodud põhimõtte alusel ei tohi kohalik omavalitsus riiklikule järelevalvele edastada lahendamiseks selliseid juhtumeid, mille järelevalve ning lahendamine on kohaliku omavalitsuse pädevuses, näiteks kohaliku omavalitsuse vastu võetud heakorraeeskiri, jäätmehoolduseeskiri vms.

Mõistlik on lähtuda põhimõttest, et oma haldusterritooriumil tekkivaid kohaliku elu korraldamisest lähtuvaid küsimusi lahendab kohalik omavalitsus ise. Suuremate ja üldisemate juhtumite korral, näiteks tootmis- või põllumajandusettevõtetega seotud probleemide korral, võib sellegipoolest pöörduda Keskkonnaameti poole.

Keskkonnaamet on alati valmis kohaliku omavalitsuse kolleege juhtumite lahendamisel toetama ja nõustama ning vajaduse korral ka kontrollides osalema. Nõu saamiseks või juhtumite arutamiseks tuleb pöörduda Keskkonnaameti maakondliku järelevalvebüroo poole. Kiiret reageerimist nõudvate juhtumite korral võiks neist teada anda, helistades Riigiinfo telefonile 1247.

Viimati uuendatud 06.01.2025